

บทบาทและความสำคัญของชุมชนความมั่นคงทางการเมืองในอาเซียน

โดย ดร.เติมศักดิ์ เฉลิมพลาภาพ

ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความขัดแย้งและการสู้รบระหว่างกันตลอดประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ในช่วงเกือบ 50 ปีที่มีกลุ่มอาเซียนเกิดขึ้นนั้น เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้พัฒนาความร่วมมือในระดับภูมิภาคอย่างมากมาย และสร้างสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง กลุ่มอาเซียนซึ่งดำเนินมานานกว่า 48 ปี ได้สร้างความรู้สึกร่วมในฐานะภูมิภาคนิยม ตลอดจนสร้างความเป็นประชาคมบน 3 เสาหลักอาเซียน ได้แก่

- ประชาคมการเมืองและความมั่นคง (ASEAN Security Community – ASC)
- ประชาคมสังคมวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community – ASCC)
- ประชาคมเศรษฐกิจ (ASEAN Economic Community – AEC)

ที่ผ่านมา อาเซียนได้สร้างประโยชน์แก่ภูมิภาคแห่งนี้มาเนิ่นนาน โดยการโน้มน้าวจิตใจของความมั่นคงทางการเมืองอาเซียนได้สร้างข้อตกลงที่ช่วยรักษาให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ อันเป็นปัญหาหนักที่ดำเนินอยู่บนคาบสมุทรเกาหลีในปัจจุบัน และช่วยเสริมสร้างฐานะของประเทศสมาชิกที่มีความเสียเปรียบบนหลักการที่ทุกประเทศสมาชิกล้วนมีความเสมอภาคเท่าเทียม เช่น ในกรณีของ บรูไน และสิงคโปร์ ซึ่งเป็นประเทศขนาดเล็กในเชิงพื้นที่และจำนวนประชากร แต่มีที่ตั้งใกล้กับประเทศขนาดใหญ่อย่างอินโดนีเซียและมาเลเซีย

ในเวลาเดียวกัน ความเป็นปึกแผ่นของอาเซียนได้ช่วยเพิ่มอำนาจต่อรองในความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ ทั้งนี้ ผู้นำชาติอาเซียนจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความเป็นแกนกลางของภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆ ที่ได้ลงนามไว้ เพื่อเสริมสร้างความเป็นแกนกลางในความสัมพันธ์กับประเทศใหญ่น้อยต่างๆ นอกกลุ่มอาเซียน และการรักษาหลักการไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน

นอกจากนั้น ในอันที่จะช่วยประเทศสมาชิกพัฒนาความร่วมมือระหว่างกัน อาเซียนต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลไกหลักของอาเซียนอย่างน้อย 4 หน่วยงาน ได้แก่ คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน สำนักเลขาธิการอาเซียน สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ และมูลนิธิอาเซียน

การพัฒนาประชาคมอาเซียนภายใต้วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025 ให้เป็นจริงภายในปี 2025 ตามแผนงานประชาคมอาเซียน 2016 - 2025 ประเทศสมาชิกแต่ละรายต้องส่งเสริมให้เจตจำนงทางการเมืองแห่งประชาคมอาเซียนเป็นที่ตระหนักในหมู่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้าใจคุณค่าของประชาคมอาเซียน และให้ความร่วมมือสนับสนุนการพัฒนาประชาคมอาเซียนสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

สรุปสาระสำคัญโดย

นางรัศมี หาญวจนวงศ์

ฝ่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)